

PFU-SAK NR. 144/12

KLAGER: Østfinnmark politidistrikt, v. politimester Ellen Katrine Hætta
ADRESSE: 9917 Kirkenes
TELEFON:
PUBLIKASJON: Finnmarken
PUBLISERINGSDATO: 26.05.2011, 11.02.2012
STOFFOMRÅDE: Justis
GENRE: Nyhetsartikler
SØKERSTIKKORD: Tittelbruk
REGISTRERT: 30.04.2012
BEHANDLET I SEKR.: 03.05.2012
BEHANDLES I PFU: 28.08.2012
FERDIGBEHANDLET: 28.08.2012
BEHANDLINGSTID: 118 dager
KLAGEGRUPPE: Off. etat
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

Finnmarken hadde **torsdag 26. mai 2011** omtale både på papir og nett om at far til en av de to jentene som omkom i forbindelse med en utforkjøring på kaia i Vadsø natt til 17. mai, hadde anmeldt politiet. Finnmarken siterer Verdens Gang i artikkelen, der faren sier:
«- Jeg vil gå så langt som å si at det var politiet som tok livet av datteren min ved ikke å redde henne. De gjorde ikke jobben sin.» Artikkelen i Finnmarken hadde tittelen «Anmelder politiet».

Lørdag 11. februar 2012 hadde Finnmarken hovedoppslag med tittelen «**17.mai-ulykka: Politiet slipper straff**». Henvisningstekst på første side:

«Vadsø: Spesialenheten for politisaker har slått fast at de tre polititjenestemennene som bidro i redningsarbeidet etter 17. mai-ulykka på kaia i Vadsø, ikke skal straffes.»

Inne i avisen – på sidene 2-3 – het det «**Slipper straff etter dødsulykke**». Ingress:

«De tre polititjenestepersonene som bidro i redningsarbeidet etter 17. mai-ulykka blir ikke straffet for å ikke ha hoppet i sjøen for å redde de to jentene som druknet.»

Videre første avsnitt i teksten:

«Etter å ha avhørt de tre mistenkte polititjenestepersonene, to menn og en kvinne, og 17 vitner, konkluderer Spesialenheten for politisaker med at de ikke har utvist grov uforstand i tjenesten i sammenheng med redningsaksjonen ved den gamle Dampskipskaia i Vadsø natt til 17. mai i fjor. Saken er nå henlagt. Spesialenheten konkluderer med at innsatslederens handlingsplikt er oppfylt ved tiltakene som ble iverksatt og koordinert. I avgjørelsen heter det at "Hans helhetlige bedømmelse av situasjonen ses ikke å kunne karakteriseres som en kvalifisert klanderverdig opptreden.»

I artikkelen er politimesteren intervjuet. Hun karakteriserer jobben Spesialenheten har gjort som grundig. Hun anfører også at anmeldelsen og etterforskningen har vært en stor belastning for de tre involverte tjenestepersonene.

I artikkelen opplyses det at avisen ikke har lyktes i å komme i kontakt med faren som anmeldte politiet.

KLAGEN:

Klager er Østfinnmark politidistrikt ved politimesteren. Klagen gjaldt i utgangspunktet begge de to artiklene som er omtalt over. Sekretariatet har imidlertid informert partene om at den første artikkelen er foreldet og kun kan fungere som bakgrunnsinformasjon for utvalget. Hovedanførsler i klagen mot den foreldede artikkelen er relatert til Vær Varsom-plakatens punkt 4.5 og begrunnet i at polititjenestepersonene er beskyldt og forhåndsdomt for å ha tatt livet av de forulykkede. Dessuten er det vist til punkt 4.14, fordi tjenestepersonene ikke hadde mulighet til samtidig imøtegåelse på grunn av taushetsplikt og pågående etterforskning. Det er i tillegg vist til punkt 4.6, hvordan omtale kan virke på pårørende.

Politidistriktet mener videre at Finnmarken i artikkelen 11. februar, som ligger innenfor klagefristen, «følger opp sin holdning til politiet og de polititjenestemenn som handlet under ulykken gjennom å ha en førsteside med overskrift og ingress, både på første side og i artikkelen, som ikke er i tråd med artikkelen inne i avisen. Førstesiden gir leseren et feil inntrykk av hva Spesialenheten for politisaker har skrevet og konkludert med i sin avgjørelse. Dette er etter vårt syn klart brudd på punkt 4.4 (om titler og ingresser som ikke har dekning i stoffet; sekr. anm.) samt punkt 4.6 (hensyn til ofre og pårørende; sekr. anm.).

Overskriften indikerer på at våre tjenestemenn har foretatt en straffbar handling, men slipper straff. Avgjørelsen konkluderer tvert imot med at de har utført sitt arbeid i tråd med våre retningslinjer og overholdt sin handlingsplikt. Vårt inntrykk er at overskriften er valgt kun med formål å skape et negativt inntrykk av politiet ved å spille på leserne(s) følelser for det urettferdige, "Politiet gjør ulovligheter, men går fri"».

Klager mener ellers at avisens vinkling inngår i et mønster med hensyn til omtalen av politidistriktet og dets tjenestemenn.

TILSVARSRUNDEN:

Finnmarken viser til at man i artikkelen 26. (nett) og 27. mai (papir) 2011 publiserte VGs opplysninger, med en samtidig imøtegåelse fra politimesteren. Avisen mener farens

uttalelser gitt til VG har allmenn interesse, og mener også å ha utført den nødvendige kildekritikk med hensyn til farens følelsemessig vanskelige situasjon.

Når det gjelder klagen mot artikkelen 11. februar 2012, heter det i avisens tilsvaer:

«Jeg oppfatter at PFU-klagen i første rekke dreier seg om tittelbruken på første side og inni avisa. Østfinnmark politidistrikt anfører at tittelen "Politiet slipper straff" indikerer at tjenestemennene har gjort en straffbar handling, men slipper straff. Jeg ser at en alternativ tittel kunne gått direkte på at politiet var frikjent av Spesialenheten. Vår tittel har likevel dekning i artikkelen og i fakta, og jeg (ansvarlig redaktør; sekr. anm.) finner politidistriktets tolkning av tittelen noe søkt. Når det står at politiet slipper straff, tror jeg leserne flest oppfatter saken dit hen at polititjenestemennene ikke har gjort noe straffbart. At tittelen skulle indikere det motsatte – nemlig at politiet slipper unna med straffbare handlinger, framstår som en noe original tolkning. Østfinnmark politidistrikts påstand om at "overskriften er valgt kun med formål å skape et negativt inntrykk av politiet" finner jeg så vidt absurd at jeg avstår fra å kommentere den.»

Det anføres også at artikkelen i papiravisen gir en svært fyldig og bred framstilling, og at man i nettutgaven gjenga hele Spesialenhetens vedtak.

Klager skriver i sitt tilsvaer: «Karstensen (ansv. red; sekr. anm.) skriver i sitt tilsvaer at hun tror lesere flest oppfatter overskriften "politiet slipper straff" som om politiet ikke har gjort noe straffbart. Dette finner vi lite trolig i etterkant av gjentatt kritikk av polititjenestemennene som deltok i redningsaksjonen og som også ble anmeldt til Spesialenheten for politisaker for ikke å ha utført tjenesten riktig. Når overskriften følges opp i ingressen på første side med: "Spesialenheten for politisaker har slått fast at de tre polititjenestemennene som bidro i redningsarbeidet etter 17. mai-ulykka på kaia i Vadsø, ikke skal straffes", mener vi avisen understreker en forståelse av at politiet har utført en straffbar handling, men slipper straff. Vi finner det merkelig å si at personer som har utført sin tjeneste iht retningslinjer slipper straff. Det samme inntrykket etterlates i overskrift og ingress på side 2.»

Det anføres at klagen går direkte på titler og ingresser fordi mange avislesere bare leser disse, og ikke resten av stoffet.

Finnmarken har ikke hatt ytterligere kommentarer.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL UTTALELSE:

.